

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

MATÈRIA:	Ciències Socials	CURS	2n ESO
PROFESSOR/A	Guerau Ribes Capilla		
Data entrega:	17/05/2020	Mail d'entrega:	gribes4@xtec.cat

Dossier de geografia 3: La població (3)

TASQUES D'AMPLIACIÓ (OPCIONAL/VOLUNTARI)

*Si heu acabat tots els dossier, avanceu la vostra **novel·la històrica**, investigueu, repasseu l'escriptura, mireu que els personatges i llocs estiguin descrits, que hi hagi escenes emocionants, feu una portada artística, etc. Tothom l'ha d'acabar entregant. No poso data d'entrega perquè prefereixo que us centreu en recuperacions i dossiers setmanals. Quan ho tingueu tot més o mensy al dia, poseu-vo-hi amb la novel·la. Si m'envieu esborranys per correu, us podré fer alguns comentaris i correccions perquè l'exercici us acabi quedant bé o més que bé, com és el cas de moltes que ja m'han arribat i que estan realment molt ben fetes.*

Al finalitzar la tasca contesta aquestes preguntes (inclou-les al full d'exercicis)

Quan temps has dedicat a fer l'exercici?

Com t'ha semblat l'exercici: llarg curt altres: _____

Has tingut alguna dificultat per fer-lo o entregar-lo? Quina?

Observacions: *Llegiu i observeu tot el que aparegui al dossier: les explicacions, els gràfics i els enunciats de les preguntes. Si ho feu amb un mínim d'atenció, hauríeu de poder anar responnent les preguntes. Si teniu algun dubte, no passa res, podeu preguntar per correu. Pot ser que surtin conceptes que hem fet servir en els dossiers anteriors. Si no us en recordeu d'algun, repesqueu els dossiers i busqueu-los.*

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Dossier de geografia 3: La població (3)

Socials, 2n ESO

Nom: _____ curs/classe: _____ data: _____

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Seguim amb indicadors demogràfics. Un altre indicador important és l'**esperança de vida**, el qual indica les condicions de vida d'un indret de manera bastant clara. És la **mitjana de vida de les persones nascudes en un any i lloc concret**. Se sumen els anys que tenien les persones mortes d'un any i es divideix pel nombre de persones mortes.

Exemple: si, en un poble petit, en una any, moren quatre persones, una amb 89 anys, l'altra amb 56, l'altra amb 77 i l'altra amb 98, l'esperança de vida del poble en aquell any serà de $(89+56+77+98):4=80$ anys.

- **Act. 10. Observa les següents dades entorn l'esperança de vida i respon les preguntes que es formulen a continuació (a, b, c, d, e i f).**

L'esperança de vida dels barris de Barcelona no és igual. En el període 2012-2016, l'esperança de vida del barri de la Barceloneta era de 80,1 anys, la del Raval de 81,4, la del barri de Gràcia era de 84,5, la de Pedralbes de 86,2 i la de la Maternitat era de 86,9 anys¹.

a) En quin barri hi ha l'esperança de vida més baixa? I la més alta? Quants anys hi ha de diferència entre la mitjana més baixa i la més alta?

b) A quina raó creus que es deu la diferència de l'esperança de vida dels barris? Raona la resposta.

Observa amb atenció el mapa que tens tot seguit. Informa de la renda familiar disponible per barris de Barcelona el 2016². Ens indica la riquesa mitjana de les famílies que viuen en cada barri. Busca els cinc barris de la pregunta anterior. Per si no es veu bé, el Raval és el 01, la Barceloneta 03, Gràcia 31, la Maternitat 20 i Pedralbes 21.

c) Quin tipus de renda mitjana (renda molt alta, alta, mitjana...) té cada un dels cinc barris esmentats?

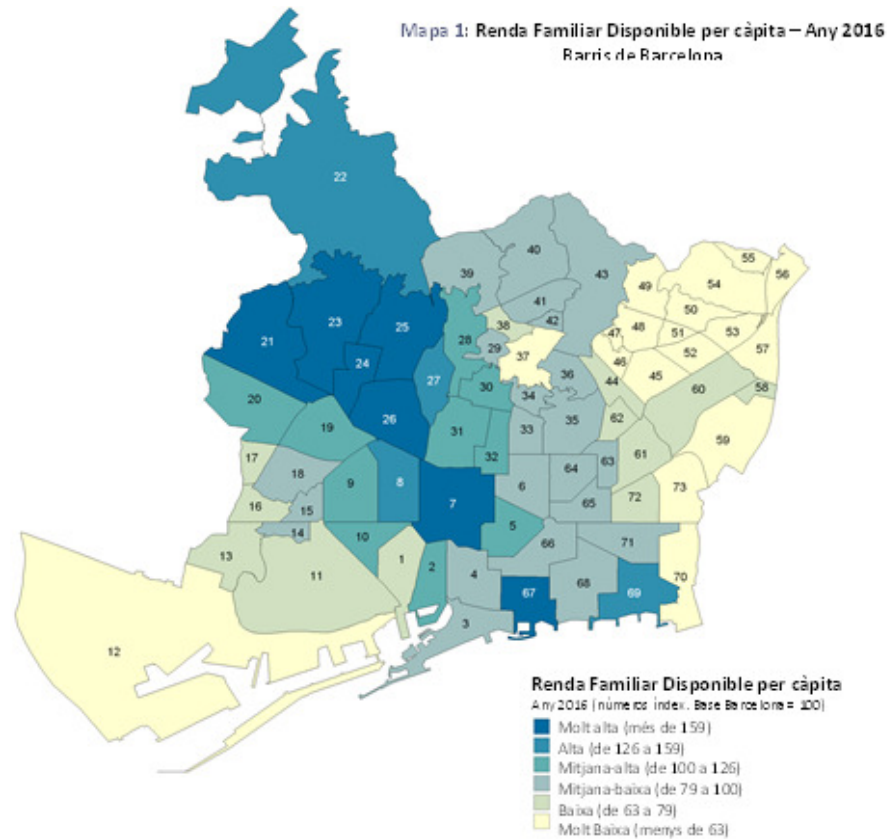
---

¹ Pots consultar totes les mitjanes dels diferents barris de la ciutat a <https://www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/barris/tvida/salutpublica/t39.htm>

² Mapa extret de: <https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/2018/01/08/la-renda-familiar-disponible-creix-i-les-rendes-mitjanes-recuperen-posicions-a-barcelona/>

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

d) Creus que es pot establir, a grans trets, alguna relació entre la renda mitjana dels barris i l'esperança de vida dels mateixos barris? Quina?

Ciutat Vella	Les Corts	North Guinardó	Sant Andreu
01 el Raval	10 Les Corts	33 el Sot del Guinardó	37 la Trinitat Vella
02 el Barri Gòtic	20 la Maternitat i San Ramon	34 Can Baró	55 Baró de Viver
03 la Barceloneta	21 Pedralbes	35 el Guinardó	59 el San Pastor
04 Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera	Sants-Sant Gervasi	36 la Font d'en Fargues	60 Sant Andreu
Eixample	22 Vallcarlos, el Tibidabo i les Planes	37 el Carmel	61 la Sagrera
05 el Fort Pienc	23 Sants	38 la Taconera	62 el Congrés i els Indians
06 la Sagrada Família	24 les Tres Torres	39 Sant Gervasi dels Aiguells	63 Nova
07 la Creu de Lluís Companys	25 Sant Gervasi - La Bonanova	40 Montbau	Sant Martí
08 l'Antiga Sarguera de l'Eixample	26 Sant Gervasi - Galvany	41 la Vall d'Hebron	64 Camp de l'Argel·les del Col
09 la Nova Sarguera de l'Eixample	27 el Poblenou i el Fàrab	42 la Ciutat	65 el Clot
10 Sant Antoni	Gràcia	43 Horta	66 el Parc de la Ullsura del Poblenou
Santa Monja	28 Vallcarlos i Penitents	Nou Barris	67 la Via Clotape del Poblenou
11 el Poble Sec	29 el Clot	44 Vilapicina i la Torre Llobeta	68 el Poblenou
12 la Marreda del Port Vermell	30 la Salut	45 Porta	69 Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou
13 la Marreda del Port	31 la Via de Gràcia	46 el Turó de la Penya	70 el Sants i el Març
14 la Font de la Guàrdia	32 el Camp d'en Grassot i Gràcia Nova	47 Can Riquers	71 Provençals del Poblenou
15 Hospital de la Guàrdia		48 la Guineueta	72 Sant Martí de Provençals
16 la Sorollosa		49 Canyelles	73 la Verneda i la Pau
17 Sants - Santed		50 les Rogues	
18 Sants		51 Verdun	
		52 la Prosperitat	
		53 la Trinitat Nova	
		54 Torre Baró	
		55 Ciutat Meridiana	
		56 Vallbona	

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Ara, observa en el següent enllaç l'esperança de vida mitjana de diferents països del món l'any 2019:
https://es.wikipedia.org/wiki/Anexo:Pa%C3%ADses_por_esperanza_de_vida .

e) Digues els cinc països amb major esperança de vida i els cinc que en tenen menys.

Major esperança de vida:	Menor esperança de vida:

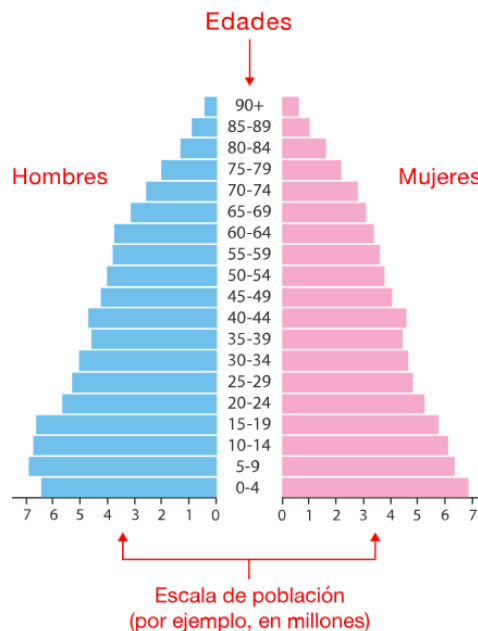
f) A què creus que es deu que l'esperança de vida sigui més alta o més baixa en els països que has apuntat? Raona la resposta.

Si has anat seguint els enllaços i responent les preguntes, deus haver arribat a la conclusió que la riquesa és la principal raó que explicava les diferències de l'esperança de vida. És així, però no és l'única explicació. Hi ha alguns països més pobres que d'altres amb més esperança de vida. Això passa, per exemple, amb països del sud d'Europa com Espanya i Itàlia, que són més pobres que d'altres països del nord d'Europa però tenen major esperança de vida. El clima, la dieta, les taxes d'alcoholisme i tabaquisme, el sistema sanitari de cada país, l'existència d'epidèmies, guerres..., són altres factors que influeixen en l'esperança de vida. També s'ha de tenir en compte que les mitjanes són mitjanes, especialment si mirem entitats grans com són els països. Encara que un país, de mitjana, sigui molt ric, pot passar que aquesta riquesa estigui concentrada en molt poques mans, monopolitzada, i que hi hagi grans sectors de la societat en la pobresa i sense accés a serveis sanitaris o educatius. Així que les desigualtats econòmiques de la població i les dificultats per accedir a serveis bàsics dins d'un mateix país també expliquen que les mitjanes de l'esperança de vida siguin més o menys altes. És el cas dels Estats Units d'Amèrica: malgrat ser el país més ric del món, està en la vintena posició en el rànquing de l'esperança de vida de la seva població.

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Uns altres indicadors de la població són l'edat i el sexe. El sexe es divideix entre **homes** i **dones**, i l'edat entre tres grans grups: població **jove** (0-14 anys), **adulta** (15-64) i **vella** (a partir de 65 anys). Dins d'aquests grans grups d'edat, les dades s'agrupen de cinc anys en cinc anys (de 0 a 4, de 5 a 9, de 10 a 14...).

Hi ha un gràfic específic per reflectir aquestes variables alhora: les **piràmides de població**. Són dos gràfics de barres horitzontals col·locats en sentit oposat. En un hi ha el nombre de dones per franges d'edat i en l'altra el d'homes. A la base de la piràmide hi ha la població jove i, en la de dalt, la població vella. En l'eix vertical se situen les franges d'edat, en l'horitzontal la població de determinada franja d'edat respecte del total de la població. Observa bé les parts de les piràmides demogràfiques:

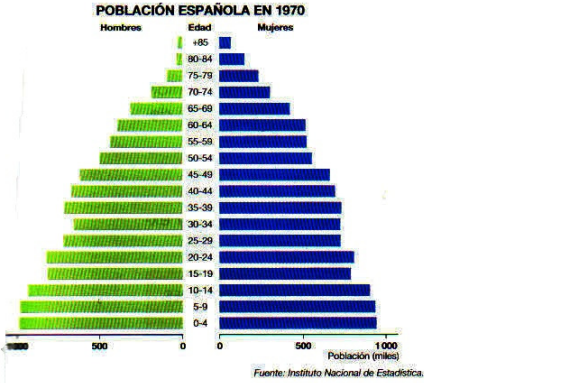
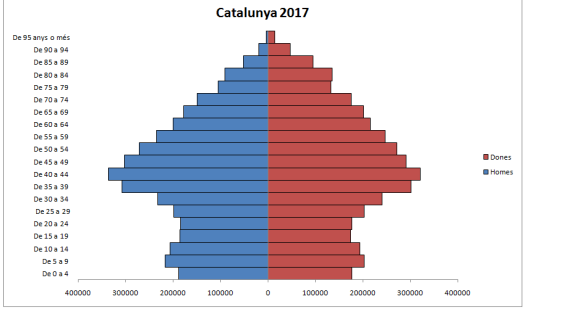

Depenent de quina franja d'edat predomina, es poden distingir tres models bàsics:

- Quan la població és majoritàriament jove: la base de la piràmide és molt ampla perquè hi ha una taxa de natalitat elevada i la part de dalt és estreta perquè la mortalitat també és elevada. A més, també pot tenir poca població adulta pel fet que emigren a buscar feina.
- Quan la població és majoritàriament envellida: la base és estreta perquè hi ha una taxa de natalitat baixa i la part superior és ampla perquè l'esperança de vida és elevada.
- Quan la població és equil·librada: té la part central força ampla i llarga, però no tant com la base, amb forma com de campana. És propi de països que reben força immigració, perquè acostumen a migrar persones en edat laboral i reproductiva (població adulta).
- Altres: per exemple, pot ser que tingui una part central ampla i llarga (molta població adulta) però una base reduïda, llavors seria una població que està en procés d'envelliment.

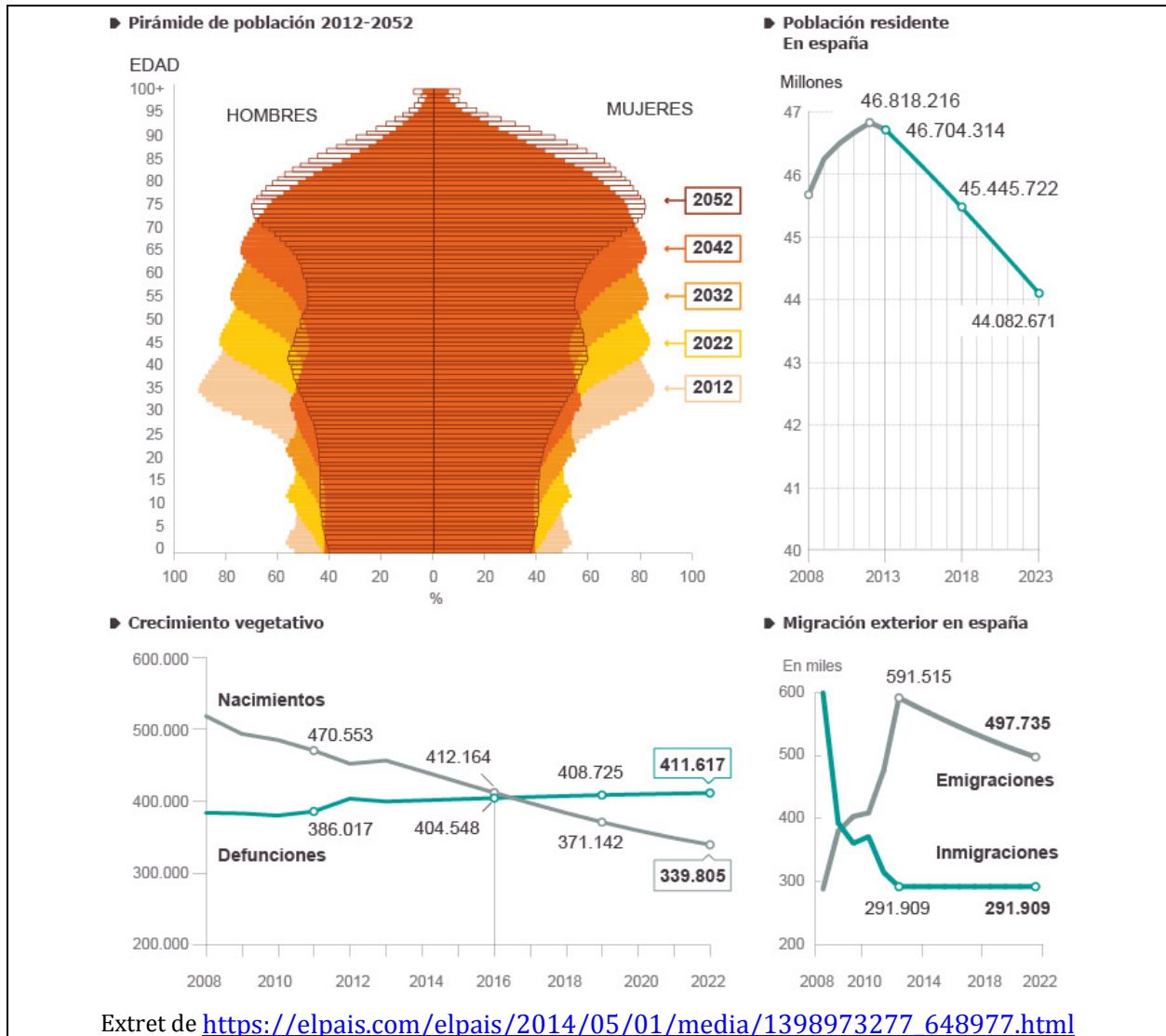
TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

- **Act. 11: Observa les següents piràmides demogràfiques i respon les preguntes**
- a) Digues, al requadre de la dreta, a quin model de piràmide i població pertany.

<p>Piràmide poblacional d'Angola, 2016</p> <p>100+ 95-99 90-94 85-89 80-84 75-79 70-74 65-69 60-64 55-59 50-54 45-49 40-44 35-39 30-34 25-29 20-24 15-19 10-14 5-9 0-4</p> <p>Men Women</p>	<p>Pertany al model de població _____</p>
<p>Piràmide poblacional d'Espanya, 1970</p> <p>POBLACIÓN ESPAÑOLA EN 1970</p> <p>Hombres Edad Mujeres</p> <p>100+ 90-94 80-84 75-79 70-74 65-69 60-64 55-59 50-54 45-49 40-44 35-39 30-34 25-29 20-24 15-19 10-14 5-9 0-4</p> <p>500 0 500 1000</p> <p>Población (miles)</p> <p>Fuente: Instituto Nacional de Estadística.</p>	<p>Pertany al model de població _____</p>
<p>Piràmide poblacional de Catalunya 2017</p> <p>Catalunya 2017</p> <p>De 95 anys o més De 90 a 94 De 85 a 89 De 80 a 84 De 75 a 79 De 70 a 74 De 65 a 69 De 60 a 64 De 55 a 59 De 50 a 54 De 45 a 49 De 40 a 44 De 35 a 39 De 30 a 34 De 25 a 29 De 20 a 24 De 15 a 19 De 10 a 14 De 5 a 9 De 0 a 4</p> <p>Dones Homes</p> <p>400000 300000 200000 100000 0 100000 200000 300000 400000</p> <p>Elaboració pròpia. Font: IDESCAT. Estimacions de població. Dades en valors absoluts</p>	<p>Pertany al model de població _____</p>

- b) Observa atentament la següent piràmide i els gràfics que l'acompanyen. Fixa't bé que a la dreta de la piràmide hi ha diferents anys, la majoria futurs. És, per tant, una projecció. Completa el text que hi ha tot seguit amb les paraules desordenades que l'acompanyen.

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

immigració / resident / naixements / negatiu / emigració / creixement vegetatiu / defuncions / saldo migratori/ envellida

Segons diferents estudis, si la població d'Espanya segueix la tendència actual, cada vegada serà més _____. Això es deu a un descens del _____, que a partir del 2016, va passar a ser _____ en el moment en el que hi havia més _____ que _____. Per altra banda, des del 2008, la _____ va caure en picat a causa de la crisi econòmica i les poques oportunitats laborals que ofería Espanya. Pel que fa l'_____, va pujar durant la mateixa crisi però ha tendit a descendir des del 2013. Amb tot, el _____ segueix sent negatiu. El descens del creixement vegetatiu i l'immigració també s'observa al veure com es passa de casi 47 milions de població _____ a Espanya el 2014 a 44 milions projectats per d'aquí tres anys.